

## АВТОР ТУРАЛЫ

Құрметті оқырманым, бұл біздің сізге жазған өмірбаяндық шығармалардың ең қиыны екенін мойындауымыз керек. Бұл парсы батырлары, парсылар туралы кітап, олардың өмірлері Парсыға және жалпы әлемге адам күткеннен де көп үлес қосқан. Расында, бұл адамдар өмір сүрмегенде біздің әлем басқаша болар еді. Мұны ушықтырадын нәрсе, Батырлар әдетте өткенмен байланысты. Біз қазіргі Батырларға тарихи тұлғалар ретінде сенбейміз, өйткені оларда аңыз, мистикалық элемент және асыра сілтеу сияқты нәрсе бар. Тіпті Мо-ның бұл шығарманы зерттеуі қиын әрі күрделі. 1999 жылы мен, Тони Нолан, Мо-мен алғаш рет Австралияның Сидней қаласында кездестім. Алайда мен Мо-мен алғаш рет 1998 жылдың соңында, марқұм Лотфи Заде бір-бірімізді таныстырғаннан кейін электронды пошта арқылы таныстым.

Сонымен Мо Джамшидидің өмірбаянына қатысты мәселеге қайта оралайық. Мен ол Батыр деген пікірімді үш көзқарасқа жүгіну арқылы дәлелдегім келеді;

1. Оның ойдан шығарылған кейіпкер емес екендігі. Шынында да Мо Джамшиди бар, ол басынан бастап қиындықтарды жеңіп, әлемді шарлап шыққаны.
2. Ол өзінің және отбасының өмірін жақсарту үшін сенгісіз дерлік қиындықтарды жеңгені. Ол зерделі де байқағыш та адам болуы арқылы әлемді шарлап, мамандығы мен мансабының биігіне жеткені.
3. Оның өмір бойы өзімшіл болмағаны. Шындығында, бәрі керісінше. Ол көптеген жолдармен жанқияр болғаны сонша, ол басқаларға өмір жолында көмектесу үшін өзіне қаржылық, беделдік және физикалық тұрғыдан қауіп төндіргені.

Менің бірінші дәлелім, шынымен де Мо Джамшиди деген адам бар екендігі. Мо Джамшиди 1944 жылы 10 мамырда Иранның Шираз қаласында Хабиб пен Мохтарам (Кобра) Джамшидидің отбасында дүниеге келген. Ол он балалы отбасында дүниеге келген соңғы бала болды. Оның ағалары Хосейн, Хасан, Ахмад, Махмуд, Әбілғасым және оның әпкелері Парвин, Махин, Пуран және Гити. Моның әкесі Хабиб өте табысты саудагер және жер иесі болды, ол 1944 жылдың басында, Мо туылғанға дейін шамамен бес ай бұрын қайғылы түрде қайтыс болды. Кобра 35 жасында күйеуінің өлімімен ғана емес, қырық күннен кейін анасының өлімімен де күресіп, іш сүзегі ауыратын көптеген балаларымен бірге Мо-ға жүкті болды. Кобра осыншама қайғы-қасіретке, жоқшылыққа, күреске қарамастан ұл тауып, оны Мұхаммед пайғамбардың атымен атайды, өйткені ол да туғанға дейін әкесінен айырылған еді.

1950 жылдың күзінде Мо Сұлтани бастауыш мектебіне барып, 1955 жылы Сұлтани орта мектебіне түсіп, Шираз қаласындағы 11 сыныпты бітірді. 12-сыныпта ол Хадаф №1 орта мектебіне (Ирандағы ең жақсы жекеменшік мектептердің бірі) түсу үшін Тегеранға барды. 1961 жылы мамырда Хадаф мектебін бітірді. Оның Иранның жетекші университеттеріне түсуге бірнеше мүмкіндігі болғанымен, 1963 жылдың басында ол АҚШ-қа баруды ұйғарады.

Бакалавриат, магистратура және Ph.D. дәрежесін бітіріп, АҚШ-та Ph.D дәрежесін алған ол 1971 жылдың күзінде Ширазға оралып, Пехлеви университетінде (қазіргі Шираз) ассистент профессоры қызметін атқарды. Дәл осы кезеңде ол сол университеттің экономика факультетінің үшінші курс студенті Гила Салари есімді қызбен танысады. Олардың отау құрғандарына 47 жыл болды және Ава Джамшиди мен ұлы Неема Джамшиди атты екі ересек баласы бар.

*Мо-ның нақты адам екендігінің екінші дәлелі – оның мансап пен кәсіби өміріндегі кең ауқымды жетістіктері.*

Мо ағылшын тілін меңгеру жөнінде жоғарғы білімге ие, электротехника бакалавры, электротехника магистрі, философия докторы. Электротехника, постдокторлық стипендия, құрметті доктор дәрежесі, инженерия ғылымдарының құрметті докторы.

Мо Азия, Еуропа, Таяу Шығыс, Австралия және АҚШ-тағы 11 университетте толық немесе толық емес жұмыс күні бойынша қызмет істеді. Мо сонымен қатар NASA, АҚШ Әскери-әуе күштері, АҚШ Энергетика министрлігі, Еуропалық комиссия, IBM, Siemens және General Motors компанияларында кеңес беру, тұлғааралық ынтымақтастық немесе арнайы үкімет қызметкері болып жұмыс істеді.

Мо-ның 75 баспа кітабы (12 оқулық) және тағы 730 баспа жұмысы бар. Мо сонымен қатар бірнеше лекциялар оқыды, көптеген конференцияларда сөз сөйледі, негізгі баяндамалар жасады және 10-нан астам мультимедиялық презентациялар жасады. Мо білім беру мазмұнын әр континентте таратып, 20-дан астам университетте дәріс оқыды. Мо 50-ден астам түрлі тақырыптар бойынша материалдарды зерттеп, дайындады.

### **Мо-ның кейбір қызығушылықтары:**

Аналитика, Автономды басқару, Үлкен деректер, Іскерлік басқару, Күрделілік, Есептеу, Шешім қабылдау, Инженерлік, Электроника, Бұлдыр логика, Үлкен ауқымды күрделі жүйелер, Сызықтық жүйелер, Өндіріс, Мехатроника, Моделдеу, Ядролық қуат, Оңтайландыру, Парсы тарихы, Парсы поэзиясы, Жобаларды басқару, Робототехника, Ғарыштық технологиялар, Кешенді инженерлік жүйелер, Жасанды интеллект, Машиналық оқыту және т.б.

### **Бұл тақырыптар мыналарға қатысты:**

Зерттеу, өндіріс, тәлімгерлік, ластану, электр энергиясын өндіру, білім беру, суды және ауаны тазарту, роботтық топтамалар, әуе жүйелері, ғарыштық телескоптар, суды тұщыландыру, күн және жел энергиясы, су ресурстарын басқару, жаңартылатын энергия көздерін болжау және т.б.

Мо-ның осы тақырыптық салалардағы қызметі қарапайым оқуға таза пассивті тәсілімен шектелмейді, Мо оны қызықтыратын барлық тақырыпты түсінуге тырысуда белсенді, тіпті агрессивті көзқарасқа ие. Мо әдістемесі, процедуралары мен қызметі негізінен 4 түрлі салаға бөлінеді.

- 1. Барлығы қалай орналасқан (объект қандай бөліктерден / элементтерден тұрады),*
- 2. Олар бір-біріне қалай сәйкес келеді (қалай байланысты және себеп-салдары қандай),*
- 3. Оларды қайда қолдануға болады (нәтижелерді нақты әлемде қалай пайдалануға болады),*
- 4. Ақпаратпен алмасу (адамдарға пайдасы және оны қалай жасау керектігі туралы айту мен үйрету).*

Осы салалардың әрқайсысы үшін қосалқы тақырыптар бар;

1. Физикалық жағы (оларды құру),
2. Практикалық және қолданбалы жағы (жұмыс істеуі),
3. Теориялық жағы (оларды жобалау),
4. Білім беру жағы (басқаларға олар туралы айту және тәлімгерлік ету),
5. «Неге» жағы (ол қандай себеппен жасалып жатыр).

Мо өзінің дағдылары мен құзыреттерін сапалы өнім өндіруде қолданады;

1. Математика
2. Жазу
3. Дизайн
4. Есептерді шешу
5. Сыни тұрғыдан ойлау
6. Зерттеу және тергеу
7. Себеп-салдар
8. Тренинг және тәлімгерлік

Мо-ны біздің қазіргі әлемдегі ежелгі супер қаһарман ретінде сипаттайтын үшінші бөлігім оның басқалармен қарым-қатынасындағы жомарттық пен ақкөңілділікпен байланысты. Момен сұхбаттасу кезінде ол маған өзінің балалық шағы туралы және түскі асын сатып алу үшін (біз оны «так дүкенінің ақшасы» деп атайтын) тамақ сатып алу үшін күнделікті тиынға қалай алатынын айтады. Кейде ол мектепке барар жолда дос болған қайыршыға сыйға тартатын. Мо да өте мейірімді және қиын уақытта сыныптастарының көңіл-күйін көтеруге көмектесетін. Мо байлармен де, кедеймен де достасып, оларға әрқашан бірдей қарайтын көрінеді. Мо өзінің туған қаласы Ширазға (немесе АҚШ-та тұратын жерінен) қайтып, уақытын өткізіп, аз қамтылған ауылдық жерлердегі өте мұқтаж адамдарға білім беру және медициналық мекемелерді дамытуға қаражат берген кездер болды. Ол сондай-ақ Орегон штатында (оның бірінші Алма-Матери), Техас университетінде (оның соңғы академиялық жұмыс орны), сондай-ақ АҚШ-тағы парсы колледжінің студенттеріне арналған Джамшиди-Заде атындағы бірлескен АҚШ ұлттық стипендиясын тағайындады. Мо-ның түйіндемесін оқысаңыз, оның көптеген салаларда беделін арттыратын көптеген жобаларды таба аласыз. Мо миллиондаған Туманды (Иран валютасы) Шираздан тыс жерде жақын маңдағы ауылдардың 35 000-нан астам тұрғындарына қызмет көрсететін медициналық емхана салуға қаржыландырды. Дегенмен, көптеген кішігірім жобалар бар, соның ішінде Систан-Балучистанда (Иранның ең кедей аймақтарының бірі) орта мектеп салу. Сіз екінші рет қарамайтындар, өйткені олар сіздің мансабыңызды көтермейді. Олар Африка шөліндегі лас суды таза ауыз суға айналдыруға көмектескенді ұнатады. Компаниялар, патенттер және т.б. үшін көп ақша табудың орнына, кедей адамдарға немесе әлемнің назардан тыс қалған аймақтарына көмектесетін жобалар. Жақында маңызды оқиғаға бойынша Мо-ның көптеген шәкірттері оның қолдауы туралы және ол жетекшілік, мұғалімдік немесе тәлімгерлік жұмыстар шегінен шығатындығы туралы жазды. Мо әрқашан кеңес беріп, оның атын атап, зерттеуге көмектесіп, дамып келе жатқан технологиялардағы жаңа талпыныстарды қолдайды.

1995 жылы Мо Нью-Мексико университетінде NASA-ның автономды басқару инженериясы (ACE) бағдарламасын басқарды. Алғашқы 5 жыл ішінде 50-ден астам этникалық азшылық студенттері бітірді және олардың көпшілігі NASA-ның бүгінгі ізашарлық жұмысы туралы біз білетін көптеген табыстар мен жетістіктерге қол жеткізді.

Жалпы, ол американдық этникалық азшылықтарға инженерлік білімнің жоғары деңгейінде көмектесті, олардың арасында 120-дан астам магистр және Ph.D. Мо Джамшиди – Үлкен жүрегі бар үлкен ойшыл журналының мақаласында Мо: «Менің жүрегім әрқашан азшылықтарға ашық, өйткені мен олардың күресіп жатқанын білемін және мен бұл күресті өзім де сезіндім» (Hispanic Outlook, 01, 2013 ж.) /09/2006, 19 бет.).

Қазірдің өзінде, Ковид-19 уақытында, ол жасанды интеллект (ЖИ) зерттеу органдарының альянстарына қосылуға, планетамызды құтқару үшін күресте алға жылжу үшін ЖИ-ті қолдануға көмектесу үшін өз уақытын жұмсауда.

2006 жылы Мо және оның әйелі Джила Сан-Антонио Техасқа көшіп барды, онда Мо Сан-Антониодағы Техас университетінде беделді профессорлық дәрежесін алды. Осы өмірбаяндық шығарманы жазу кезінде 70-тен асқан Мо әлемдік қауымдастықты жақсы болашаққа хабарлауға, өзгертуге және жетелеуге деген құмарлығына сүйене отырып, өзінің барлық қызығушылықтары мен әрекеттерін белсенді түрде жалғастыруда. Мен Модан алдағы 5 жылға қандай жоспарлары бар деп сұрағанымда, ол: «Студенттерге көмектесуді және тәлімгерлік етуді, әлемнің әртүрлі мәдениеттеріндегі ғылым тарихын зерттеуді және Гавайиде демалуды жалғастыру» деп жауап берді.

Бірақ Мо-ның жетістіктері мұнымен тоқтап қалмады, өйткені уақыт өте ол басқаларды өз жолымен жүруге шақырды. Лотфи Заде, Владик Крейнович, Мохамед Мансур, Джим Тиен, Джуро Зрилич, Джунку Юх, Масуд Никравеш, т.б.

Осы мақаланы аяқтай отырып, құрметті оқырман, біз сізге профессор Мұхаммед Джамшидидің шынымен де өте шынайы және ерекше тұлға екенін, көптеген адамдардан көп нәрсеге қол жеткізгенін және әлемді қауіпсіз жерге айналдыруға әлі де үлес қосып жатқанын дәлелдедік деп үміттенеміз. Шынында да, ол супер қаһарман, ұлы парсы және көптеген адамдардың досы және ақылшысы.

### **Авторлар**

Тони мен Эмили Нолан Австралияның Сидней қаласында тұрады және Райли (11) және Флинн (8) атты екі баласы бар. Тони мен Эмили бірге Symbiotic Relativity, HyperPanoFiction әзірледі және бірге бірнеше кітаптың авторы болды. Олар сонымен қатар геймификация мен ойын дизайнын зерттеп жатыр.

### **Тони Нолан**

Тони - деректер математикі, футуролог, профиль жасаушы, өнертапқыш, музыкант, суретші және автор. Сондай-ақ, ол жылқымен жұмыс істейді, бірнеше спортпен айналысады, Құдайға сенеді және жергілікті қауымдастықтарға қолдау көрсетеді. Тони IQ тестінде тамаша ұпай жинады және Австралия қоғамдастығына қызмет еткені үшін Австралия орденін алды. Тониде австралиялық, британдық, далматиялық, ирландиялық, парсылық және скандинавиялық аралас нәсіл бар.

Тонидің зерттеулері мен өнертабысы Жасанды өмір, Астрономия, Таным, Шешім туралы ғылым, Бұлдыр логика, Интервалдық математика, Сәйкессіздікті талдау, Математика, Модельдеу болжау, Квазифракталдық, Профильдеу, Салыстырмалылық теориясы, Жүйелер жүйелері, Интеллектуалды талдау, Уақыт және Жазба.

Тони Ноланның математикасын ойлап тапты, ол екілік жүйенің қасиеттерін интервалдар мен қатынас сандарына қолдануға мүмкіндік беретін осьтің ығысуы болып табылады. Сандық хэш (дискретті косинусты түрлендіру). Мәтіндік хабарды жасыру жүйесі, Заттардың ғаламдық өзара байланысы моделі, Когнитивті білімдер, Гиперпанометрия, Терең бұлдыр логика (ресми түрде 3d бұлдыр логика) және Жүйелік саңылаулардың шынайылық жүйесі және Салыстырмалы бұлдыр логикалық уақыт сериясын болжау құралы.

## **Эмили Нолан**

Эмили қазір Жаңа Оңтүстік Уэльс полициясында жұмыс істейді. Оның жазу, музыка, баспа ісі, графикалық дизайн және атпен жүру бойынша тәжірибесі бар. 2008 жылы ол әкесінің өмірбаянын «Бах Құдайға» атпен жариялады. Эмили графикалық дизайнер, журналист, БАҚ-пен байланыс бойынша қызметкер және веб-сайт дизайнері болып жұмыс істеді. Эмилиде Коммуникация саласындағы өнер бакалавры дәрежесі («*Жазу және заманауи мәдениет*» мамандығы бойынша), Графикалық дизайндағы жоғары дәрежелі дипломы және Бухгалтерлік есеп саласының IV сертификаты бар. Эмили сәулет, астрономия, мәдениет, инженерия, математика, физика, философия, жылжымайтын мүлік, робототехника, ғылыми фантастика сияқты кең ауқымды қызығушылықтарға ие. Оның әлемді аралау жоспарлары бар.

**Тони и Эмили Нолан**  
**Сидней, Австралия**

